

AVIZUL CONSILIULUI
din 12 februarie 2008
privind programul de convergență actualizat al Suediei pentru perioada 2007-2010

(2008/C 49/05)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei,

după consultarea Comitetului economic și financiar,

EMITE PREZENTUL AVIZ:

- (1) La 12 februarie 2008, Consiliul a examinat programul de convergență actualizat al Suediei, care cuprinde perioada 2007-2010.
- (2) Economia Suediei a avut rezultate bune în ultimii ani. În 2007, economia a intrat într-o etapă mai matură, reflectată printr-o cerere internă solidă, sub efectul dinamismului investițiilor și creșterii consumului privat. Pe fondul acestor elemente, finanțele publice din Suedia au fost, de asemenea, solide, înregistrându-se în mod consecvent excedente bugetare generale semnificative.

Finanțele publice sănătoase au fost sprijinite de un cadru macroeconomic orientat spre stabilitate, de o creștere economică sănătoasă și de un cadru bugetar național fondat pe reguli. În timp ce se preconizează că activitatea economică va încetini treptat în anii următori, se estimează că atât bazele economice, cât și situația fiscală se vor menține favorabile. În acest context este important ca locul de manevră furnizat de soliditatea finanțelor publice să nu fie folosit pentru a crește în mod permanent cheltuielile publice pentru consum. În special, în cazul în care guvernele locale ar crește cheltuielile în conjunctura favorabilă, acest lucru ar putea determina creșterea permanentă a cheltuielilor publice în viitor, ceea ce ar submina planurile de reducere treptată și moderată a raportului dintre cheltuieli și PIB, precum și strategia guvernului de reducere a fiscalității cu scopul de a crește motivația de a munci.

- (3) Programul conține trei scenarii diferite privind previziunile macroeconomice și bugetare: un scenariu „de bază”, un scenariu „de creștere redusă” și un scenariu „de creștere ridicată”. Scenariul „de bază” este considerat scenariul de referință pentru evaluarea prognozelor bugetare, deși la o evaluare în raport cu informațiile existente în prezent ⁽²⁾, pare bazat pe ipoteze de creștere oarecum optimiste. Se preconizează o încetinire a creșterii PIB-ului real de 3,2 % în 2007 până la 2,6 % în medie de-a lungul perioadei de programare restante. Prognozele menționate în program privind inflația, estimând o creștere care va depăși obiectivul de 2 % stabilit de Riksbank, par, de asemenea, realiste. Se preconizează că creșterea sporită a salariilor, împreună cu reducerea creșterii productivității față de ultimii ani vor crește costurile unitare pentru forța de muncă, ceea ce ar putea agrava presiunea inflaționistă.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1. Regulament modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1055/2005 (JO L 174, 7.7.2005, p. 1). Documentele la care se face referire în textul de față pot fi accesate la următoarea adresă de Internet: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Evaluarea ia în considerare, în special, previziunile din toamnă realizate de serviciile Comisiei și evaluarea Comisiei din raportul din octombrie 2007 de punere în aplicare a programului național de reformă. Cu toate acestea, semnale recente indică o creștere mai redusă în 2008.

- (4) Pentru 2007, excedentul bugetar al administrației publice este estimat la 3 % din PIB în previziunile serviciilor Comisiei din toamna anului 2007, în comparație cu ținta de 1,2 % din PIB stabilită în precedentă actualizare a programului de convergență. Soldul mai mare decât cel preconizat se datorează, în special, unui efect de bază (care reflectă rezultatele din 2006 mai bune decât cele prevăzute în programul precedent) și unei piețe a forței de muncă pentru 2007 mai solide decât se preconizase, ceea ce a avut un impact mai favorabil asupra veniturilor și, în mai mică măsură, asupra cheltuielilor, decât se anticipase.

În conformitate cu recomandarea strategică implicită din avizul Consiliului din 27 februarie 2007 privind versiunea actualizată precedentă a programului de convergență ⁽¹⁾, se preconizează că soldul structural se va îmbunătăți substanțial în 2007, indicând o orientarea fiscală contraciclică în 2007.

- (5) Obiectivul principal al strategiei bugetare pe termen mediu în cadrul programului este de a realiza un excedent bugetar nominal de 1 % din PIB în medie de-a lungul ciclului economic, susținut de plafoanele multianuale de cheltuieli pentru administrația centrală și de obligația guvernelor locale de a menține un buget echilibrat. Acest obiectiv privind excedentul bugetar corespunde obiectivului pe termen mediu (OMT) al Suediei pentru o poziție bugetară cu un excedent structural de 1 % din PIB (respectiv un excedent ajustat ciclic, din care se reduc măsurile punctuale și cele temporare), care este prevăzut a fi respectat cu o marjă considerabilă pe toată perioada programului. Obiectivul bugetar pe termen mediu a fost revizuit în minus de la 2 % în versiunea actualizată anterioară, ca urmare a punerii în aplicare a deciziei Eurostat din martie 2004 privind înregistrarea fondurilor de pensii din pilonul al doilea în afara sectorului public începând cu luna aprilie 2007 ⁽²⁾. Această revizuire este exclusiv de natură tehnică, iar noul obiectiv confirmă același nivel de ambiție fiscală. Se estimează o ușoară reducere a excedentului bugetar general de la 3 % din PIB în 2007 la 2,8 % în 2008. Se previzionează că ulterior echilibrul va reveni treptat până la 3,6 % în 2010. Reducerea excedentului din 2008 reflectă reduceri semnificative ale impozitului pe venit pentru persoanele cu venituri mici și medii prin intermediul unui credit fiscal consolidat pentru salariați; aceste reduceri sunt numai parțial finanțate prin alte măsuri de creștere a veniturilor și scădere a cheltuielilor. Pentru restul perioadei programului, previziunile se bazează pe presupunerea că nu vor exista alte modificări ale politicii, ipoteză conform căreia atât proporția veniturilor, cât și cea a cheltuielilor înregistrează o tendință descrescătoare treptată. În vederea unor rezultate mai bune decât așteptările în 2006 și 2007, aceste previziuni privind excedentul sunt mult mai optimiste decât în versiunea actualizată anterioară, deși au fost realizate într-un cadru macroeconomic foarte similar. Tendința soldului primar și cea a soldului structural sunt în general similare cu traiectoria soldului nominal.
- (6) Riscurile aferente previziunilor bugetare din program par, în general, echilibrate. În timp ce, în program, se estimează o reducere treptată a creșterii PIB pe toată perioada programului ⁽³⁾, compoziția creșterii rămâne încă favorabilă din punctul de vedere al finanțelor publice, având în vedere în special creșterea considerabilă a consumului privat. În plus, previziunile bugetare se bazează pe rezultate bune înregistrate până în prezent, parțial datorită plafoanelor de cheltuieli menționate mai sus, iar prognoza privind impozitul pe venit pare a fi, de asemenea, plauzibilă.
- (7) Având în vedere această evaluare a riscurilor, strategia bugetară menționată în program permite realizarea OTM cu o marjă considerabilă, pe toată durata programului, după cum se preconizează în program. Ușoara slăbire a poziției bugetare în 2008 însoțește continuarea reformelor structurale menite să încurajeze participarea forței de muncă prin reducerea ponderii fiscalității în costul mării de lucru, mărindu-se astfel creșterea potențialului economic. Cele mai recente informații ce indică previziuni pentru o creștere mai redusă presupun că riscul ca o orientare de politică fiscală să fie ușor prociclică în 2008 este foarte limitat. Mai mult decât atât, deteriorarea bugetară în 2008 ar fi doar una temporară, întrucât nu se preconizează că s-ar propaga și în anii următori.
- (8) Suedia pare să fie expusă la un risc scăzut în ceea ce privește viabilitatea pe termen lung a finanțelor sale publice. Impactul bugetar pe termen lung al îmbătrânirii populației este mai mic decât media din UE, iar cheltuielile cu pensiile ar trebui să rămână relativ stabile pe termen lung ca procent din PIB, datorită impactului considerabil pe care îl are sistemul de pensii adoptat în 1998 asupra reducerii cheltuielilor. Poziția bugetară în 2007, astfel cum a fost preconizată în program, cu un excedent bugetar primar ridicat, contribuie la reducerea datoriei publice brute. Menținerea unor finanțe publice sănătoase, alături de existența în continuare a unui excedent, după cum se preconizează în program, ar contribui la reducerea riscurilor față de viabilitatea finanțelor publice.

⁽¹⁾ JO C 72, 29.3.2007, p. 17.

⁽²⁾ A se vedea Buletinele Eurostat nr. 30/2004 din 2 martie 2004 și nr. 117/2004 din 23 septembrie 2004.

⁽³⁾ Cele mai recente date indică o creștere oarecum mai redusă decât cea prognozată în program, în special pentru anul 2008.

- (9) Programul de convergență este conform cu raportul din octombrie 2007 privind punerea în aplicare a programului național de reformă. Mai exact, ambele documente includ măsuri fiscale care vizează creșterea motivației de a munci și sporirea ofertei de forță de muncă. Referitor la măsurile cu impact bugetar direct, impozitele pe venit trebuie scăzute și mai mult în 2008 și atât sistemul de șomaj cât și cel al asigurărilor de sănătate trebuie reformate pentru a integra mai bine persoanele care, în prezent, se află în afara pieței muncii. Programul de convergență actualizat descrie, de asemenea, în termeni calitativi, impactul global al Programului național de reformă, asupra finanțelor publice în general, în cadrul strategiei fiscale pe termen mediu, în special în ceea ce privește creșterea ofertei de forță de muncă, precum și potențialul de creștere a economiei.
- (10) În ceea ce privește datele necesare specificate în codul de conduită privind programele de stabilitate și convergență, programul prezintă toate informațiile obligatorii, precum și cea mai mare parte a celor facultative ⁽¹⁾.

Concluzia generală este aceea că poziția bugetară pe termen mediu este solidă, cu excedente ridicate la bugetul general public, iar Suedia prezintă doar un risc redus în raport cu viabilitatea finanțelor publice. Chiar dacă PIB-ul va crește în 2008 mai puțin decât s-a preconizat, riscul ca politica fiscală să fie prociclică este foarte limitat. Mai mult, slăbirea poziției bugetare structurale în 2008 însoțește continuarea reformelor structurale menite să încurajeze participarea forței de muncă și, astfel, să ducă la sporirea potențialului de creștere și nu se anticipează că se va extinde și asupra anilor următori.

Tabel comparativ al principalelor previziuni macroeconomice și bugetare

		2006	2007	2008	2009	2010
PIB real (variație în %)	PC nov. 2007	4,2	3,2	3,2	2,5	2,2
	COM nov. 2007	4,2	3,4	3,1	2,4	n.a.
	PC dec. 2006	4	3,3	3,1	2,7	n.a.
Inflație IAPC (%)	PC nov. 2007	1,4	1,7	2,7	2,5	2,1
	COM nov. 2007	1,5	1,6	2	2	n.a.
	PC dec. 2006	1,9	2,2	1,5	1,9	n.a.
Diferența de producție ⁽¹⁾ (% din PIB potențial)	PC nov. 2007	0,6	0,3	0,6	0,5	0,3
	COM nov. 2007 ⁽²⁾	0,5	0,6	0,8	0,5	n.a.
	PC dec. 2006	0	0,3	0,3	0,3	n.a.
Credite nete/imprumuturi nete în raport cu restul lumii (% din PIB)	PC nov. 2007	6,5	7,1	7,2	7,4	7,7
	COM nov. 2007	6,3	7	6,9	7,2	n.a.
	PC dec. 2006	6,1	7,5	7,4	7,5	n.a.
Soldul bugetului public general (% din PIB)	PC nov. 2007	2,5	3	2,8	3,1	3,6
	COM nov. 2007	2,5	3	2,8	3	n.a.
	PC dec. 2006	1,8	1,2	1,5	2	n.a.

⁽¹⁾ În special, nu se furnizează informații privind cheltuielile generale ale administrației publice, repartizate pe funcții; defalcarea ajustării stoc/flux; și eventualele contribuții la creșterea PIB, al căror efect este de a face evaluarea mult mai dificilă din punct de vedere obiectiv.

		2006	2007	2008	2009	2010
Soldul primar (% din PIB)	PC nov. 2007	4,2	4,6	4,4	4,5	4,8
	COM nov. 2007	4,2	4,7	4,3	4,5	n.a.
	PC dec. 2006	3,5	3	3,1	3,5	n.a.
Soldul ajustat ciclic ⁽¹⁾ (% din PIB)	PC nov. 2007	2,2	2,8	2,4	2,8	3,4
	COM nov. 2007	2,1	2,7	2,3	2,8	n.a.
	PC dec. 2006	1,8	1	1,3	1,9	n.a.
Soldul structural ⁽³⁾ (% din PIB)	PC nov. 2007	1,7	2,4	2,1	2,8	3,4
	COM nov. 2007	2,1	2,7	2,3	2,6	n.a.
	PC dec. 2006	1,8	1	1,3	1,9	n.a.
Datoria publică brută (% din PIB)	PC nov. 2007	47	39,7	34,8	29,8	24,5
	COM nov. 2007	47	41,1	35,7	30,5	n.a.
	PC dec. 2006	47	42	37,9	33,5	n.a.

Note:

(¹) Diferențe de producție și solduri ajustate ciclic în conformitate cu programul, conform calculelor realizate de serviciile Comisiei pe baza informațiilor incluse în programe.

(²) Pe baza unei creșteri potențiale estimate de 3,3 %, 3,4 %, 2,9 % și 2,7 %, respectiv, în perioada 2006-2009.

(³) Sold ajustat ciclic, excluzând măsurile punctuale și temporare. Măsurile punctuale și alte măsuri temporare reprezintă 0,5 % din PIB în 2006, 0,4 % în 2007 și 0,3 % în 2008, toate contribuind la reducerea deficitului, în conformitate cu cel mai recent program, și 0,2 % din PIB în 2009, contribuind la reducerea deficitului în conformitate cu previziunile din toamnă ale serviciilor Comisiei. Serviciile Comisiei nu iau în considerare în evaluarea lor efectele identificate în programul pentru 2006 și 2007, întrucât acestea nu sunt considerate măsuri punctuale sau alte măsuri temporare.

Surse:

Programul de convergență (PC); previziunile economice ale serviciilor Comisiei din toamna anului 2007 (COM); calcule efectuate de serviciile Comisiei.